

3. Riksintressen, värden och hänsynsområden

Planeringen behöver ta hänsyn till särskilt utpekade och värdefulla områden, platser och miljöer samt till klimatförändringar.

3.1 Riksintressen

Riksintressen utgör geografiska områden som innehåller nationellt viktiga värden och kvaliteter. Områden av riksintresse regleras i 3 och 4 kapitlet i [Miljöbalken](#). Riksintressen ska prioriteras i den fysiska planeringen och skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada deras värden eller avsevärt försvåra möjligheterna att använda dem för avsett ändamål. Det innebär inte att annan verksamhet omöjliggörs, utan de värden som utgör grund för riksintresset kan vara möjliga att kombinera med andra intressen. I översiktsplanen ska kommunen redovisa de områden av riksintresse som finns inom kommunen och hur man anser att dessa intressen kan tillgodoses och hur de beaktas vid föreslagen mark- och vattenanvändning. Riksintressen kan sträcka sig över kommungränsen varför det

mellankommunala perspektivet också behöver beaktas vid ställningstagandet om riksintressena. Ibland gör flera riksintressen anspråk på samma område, och då är det kommunens uppgift att avväga riksintressena mot varandra.

Intrång i riksintresse regleras enligt Miljöbalken kap 4. §1.

I kapitel 3.1 kan du läsa om (klicka på rubriken för att komma till respektive riksintresse):

[3.1.1 Friluftslivet](#)

[3.1.2 Högexploaterad kust](#)

[3.1.3 Kommunikation](#)

[3.1.4 Kulturmiljövård](#)

[3.1.5 Natura 2000](#)

[3.1.6 Naturvård](#)

[3.1.7 Skyddade vattendrag](#)

[3.1.8 Totalförsvaret](#)

[3.1.9 Vattenförsörjning](#)

[3.1.10 Yrkesfiske](#)

3.1.1 Friluftslivet

Se kartbilaga - Karta 3.1.1

Inriktning

- Anläggningar och områden som främjar friluftslivet bör värnas och utvecklas.
- Friluftslivet bör ses som en resurs för kommunens invånare och för besöksnäringen.
- Exploatering inom områden som används eller är lämpade för friluftsliv ska så långt det är möjligt ske med hänsyn till friluftslivet.
- Friluftsplan ska tas fram.

Riksintresse för friluftslivet motsvarar områden med särskilda kultur- och/eller naturkvalitéer och med god tillgänglighet för allmänheten. De områden som pekas ut som riksintresse för friluftsliv har stor betydelse för människors utevistelse.

Ronneby kommuns höga värden för friluftslivet värderas högt och ses som en resurs för kommunens egna invånare och för besöksnäringen. Det finns fyra utpekade områden av riksintresse för friluftsliv som berör Ronneby kommun:

FK 04 Hällaryds Skärgård – Eriksberg – Tjärö – Biskopsmåla

På Tjärö finns en välbesökt turiststation med bl.a. gästhamn, bad- och campingplatser samt vandrarhem. En campingplats är belägen i Järnavik. I området finns även badplatser och utmärkta strövstigar.

FK 05 Listerby Skärgård – Tromtö – Gö

I området finns ett flertal anläggningar och anordningar för friluftslivet. Till exempel småbåtshamnar, kommunala badplatser, golfbana och strövstigar.

FK 07 Bräkneåns dalgång

Riksintresseområdet har ett artrikt vattendrag, ett stort värde för sportfiske och representerar en genuin landsbygdskultur. Det finns tillgång till vandringsleder, cykelleder, goda möjligheter för ridning samt camping och andra övernattningsmöjligheter.

FK 08 Brunnskogen-Karön

Området har en rik natur med stor biologisk mångfald med förekomst av flera rödlistade arter. Gamla brunnsområdet är starkt kulturpräglad och här finns Blekinges Naturum. Området är lättillgängligt och har förutsättningar för ett flertal olika friluftsaktiviteter. Södra Brunnsskogen är kommunalt naturreservat. Brunnsparken är Blekinges enda kulturresevat. Karön är ett populärt utflyktsmål med badplats, strövstigar och villor uppförda i schweizer-stil.

Planförslagets påverkan

Åtgärder för klimatanpassning kommer behövas inom området för riksintressena. Åtgärderna behöver beakta möjligheten till och verka för fortsatt utövande av friluftslivet.

Funktionsblandad bebyggelse inom Slättanäs småbåtshamn, Galtanäs, Ekenäs, Järnavik och Järnaviks campingplats befäster befintliga verksamheter och möjliggör för en utveckling av denna. Utvecklingen av befintliga verksamheter bedöms harmoniera med riksintresse för Friluftslivet.

Bostadsbebyggelse, reträttområde Träskobacken - Järnavik överlappar i söder riksintresse för friluftslivet. Osäkerheter kring klimatpåverkan i området kräver att ytor för framtida bostadsbebyggelse reserveras. Utveckling av bostadsbebyggelse bör likt befintlig bebyggelse idag kunna harmoniera med riksintresse för friluftsliv.

3.1.2 Högexploaterad kust

Se kartbilaga - Karta 3.1.2

Inriktning

- Ny fritidsbebyggelse ska utgöra komplement till befintlig bebyggelse utanför strandskyddsområden.
- Ny fritidsbebyggelse som tillgodoser det rörliga friluftslivets behov samt enkla fritidshus i närheten av tätorter kan tillåtas.
- Natur- och kulturmiljöerna inom riksintresseområdet ska varnas.

Riksintresse för högexploaterad kust är geografiska områden som pekats ut med hänsyn till områdets höga natur- och kulturvärden. Exploateringsföretag och andra ingrepp får komma till stånd endast om det inte möter något hinder enligt 4 kap 2-8 §§ MB och om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden.

Bestämmelserna utgör inget hinder mot utvecklingen av befintliga tätorter eller det lokala näringslivet. Fritidsbebyggelse får endast uppföras i form av kompletteringar till befintlig bebyggelse. Om det finns särskilda skäl får annan fritidsbebyggelse komma till stånd, om den tillgodoser det rörliga friluftslivets behov eller avser enkla fritidshus i närheten av tätortsregionerna.

Hela Ronneby kommuns kust är utgör riksintresseområde för högexploaterad kust.

Planförslagets påverkan

Genom kompletterande bebyggelse i kustområdet skapas ett stärkt underlag till förbättrad infrastruktur och kollektivtrafik i området. Åtgärder för klimatanpassning kommer behövas inom området för riksintresset. Åtgärderna behöver beakta natur- och kulturmiljövärden. Möjlig utveckling i befintliga småbåtshamnar bedöms inte påverka riksintresset.

3.1.3 Kommunikation

Se kartbilaga - Karta 3.1.3

Inriktning

- Arbeta med åtgärder som säkerställer framkomlighet på vägar och järnvägar av riksintresse utifrån ett förändrat klimat.
- Kommunen verkar för en regional järnväg med fler tågstopp utmed Blekinge kustbana.
- Kommunen verkar för anläggandet av en ny genare järnväg genom Blekinge som bidrar till att knyta ihop regionerna Blekinge och Skåne samt ökar tillgängligheten till nationella och internationella målpunkter.

Riksintressen för kommunikationer omfattar väg, järnväg, luftfart och sjöfart. Riksintresseområdena ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Hänsyn ska tas till utpekade järnvägs- och vägsträckningar och sjöfartsleder vid förändring och exploatering.

Det finns tio utpekade områden av riksintresse för kommunikation i Ronneby kommun:

Väg

Rv 27 Karlskrona - Göteborg

Väg 27 utgör förbindelse mellan regionala centra, vilket innebär att vägen är av särskild regional betydelse. Väg 27 sträcker sig mellan Karlskrona och Göteborg och utgör en viktig tvärförbindelse mellan sydöstra och västra Sverige.

E22 Trelleborg-Blekinge-Norrköping

Väg E22 ingår i det av EU utpekade Trans European Transport Network, TEN-T. Vägarna som ingår i TEN-T är av särskild internationell betydelse. Väg E22 utgör en viktig nationell förbindelse mellan Skåne, Blekinge och ostkusten vidare norrut.

Väg 652 Rv 27-F17

Vägen utgör en anslutning till en utpekad flygplats av riksintresse.

Järnväg

[Blekinge kustbana](#)

Blekinge Kustbana sträcker sig mellan Kristianstad och Karlskrona. Banan är en viktig järnväg för att knyta ihop Blekinges arbetsmarknadsregion med Malmös storstadsområde och Köpenhamns flygplats. Den är även viktig för godstrafiken till Karlshamns hamn.

[Stationerna Ronneby och Bräkne-Hoby](#)

Alla stationer med reseutbyte, belägna vid utpekade banor av riksintresse, utgör även de ett riksintresse.

Flygplats

[Ronneby flygplats, F17](#)

Flygplatsen tillhör det nationella basutbudet av flygplatser. Därmed är flygplatsen enligt riksdagens beslut en del av stommen i ett effektivt och långsiktigt hållbart flygtransportsystem som säkerställer en grundläggande interregional tillgänglighet i hela landet. Riksintresseområdet ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomst och utnyttjande av flygplatsen. Om byggnadsobjekt högre än 20 meter planeras inom flygplatsens MSA-yta (minimum safety altitude) ska samråd ske med flygplatsen och med Försvarsmakten.

Sjöfart

[Karlshamnsfjorden - Ronneby St Ekön \(207\)](#)

Allmän farled, skyddad höjd 65 m, skyddat djup 3 m.

[Sträckan Hasslö - God natt \(208\)](#)

Allmän farled, skyddad höjd 65 m, skyddat djup 5 m.

[Åhus - Utklippan](#)

Skyddad höjd 65 m, skyddat djup 19 m.

Planförslagets påverkan

Riksintresseområdet för väg E22 överlappar riksintresseområdena för kulturmiljövården K 11 Johannishus m.m. och Förkärla centralbygd. Vid den planerade utbyggnaden av E22 mellan Björketorp och Nättraby är det viktigt att

exploateringen tar hänsyn till kulturmiljön och det stora fornlämningsbeståndet.

I översiktsplanen pekas området söder om flygplatsen ut som utredningsområde för logistik och framtida tågstation. En del av området sammanfaller med riksintresset för det civila flyget. Det är viktigt att området planeras och anpassas efter flygverksamhetens behov för att inte riskera begränsningar i flygplatsens utveckling.

Verksamhetsområden som pekas ut utmed Rv 27 samt E22 kommer troligtvis innebära en trafikstring. Utredningar kring trafiksituationen och kapacitetsutnyttjandet behöver göras inför eller under detaljplaneprocessen.

Framtida havsnivåhöjningar och skyfall medför att delar av Blekinge kustbana och väg E22 kommer översvämmas. Översiktsplanen pekar ut utsatta områden där klimatanpassning krävs, vilket är positivt för riksintresset.

Översiktsplanen reserverar även mark för föreslagna anspråk för utbyggnad av kommunikationsleder, vilket är positivt för riksintresset. I översiktsplanen görs även ett utpekande av nya stationsområden i Kallinge och Johannishus.

3.1.4 Kulturmiljövård

Se kartbilaga - Karta 3.1.4

Inriktning

- Inom och i anslutning till bebyggelseområden med riksintresseområde för kulturmiljövård ska höga krav ställas på hänsyn och anpassning till miljön och byggnadstradition vid såväl ny-, till- och ombyggnad som vid underhåll.
- Utredda behoven av ytterligare skydd i form av områdesbestämmelser i hela eller delar av bebyggelseområden som omfattas av riksintresse för kulturmiljövården.
- Vid tillkommande områdesbestämmelser eller detaljplaner ska särskild hänsyn tas till planstruktur och byggnadskaraktär.

Riksintressena för kulturmiljövård är ett urval av byggnader, fornlämningar och anläggningar som ska representera ett urval av historiska miljöer. Områdena ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada värdena. Även åtgärder utanför de geografiskt avgränsade områdena kan påverka värdena vilket gör det viktigt att se till helhetsbilden vad gäller strukturer, siktlinjer och vyer. Det finns fyra utpekade områden av riksintresse för kulturmiljövård som berör Ronneby kommun.

KN 9 Bräkne-Hoby

Det geografisk avgränsade området har karakteristisk bebyggelse samt struktur speglande ett svenskt sockencentrum och dess framväxt till en förindustriell centralort och ett kommuncentrum. Ett flertal bevarade offentliga byggnader från 1700-, 1800- och 1900-talen. Samhälle med rural skolmiljö med bevarade skolbyggnader från 1800- och 1900-talen. Skolmiljöer som förmedlar svenskt skolväsendes historia ur flera perspektiv och återspeglar kvinnornas medverkan i samhällsutvecklingen.

K 10 Ronneby Brunn – Blekan – Karön

I området finns mycket tydliga spår efter den kulturhistoria där kurortsidealen präglat både byggnader och landskap. Dessa återfinns i bland annat Brunnshallarna och de anlagda promenadvägarna både i parken och på ön Karön. Till detta finns ett stort antal välbevarade villor som har sitt ursprung som bostads- och pensionatbebyggelse. Ronnebyån är en kommunikationsmiljö och sammanbindande länk mellan staden, Brunnsparken och Karön.

K 11 Johannishus m.m.

Riksintresseområdet Johannishus m.m. består av ett slottslandskap med stordriftsprägel. I området finns även ett fornlämningsområde, en oskiftad by med tillhörande torp samt den traditionella platsen för Blekinge landsting.

K 12 Förkärla centralbygd

I Förkärla centralbygd återfinns ett herrgårdsslandskap med lång bebyggelsekontinuitet samt länets största sammanhängande fornlämningsområde. Det finns även en hamnplats med lång kontinuitet, skyddad av sällsynta vikingatida farledsspärrar.

Planförslagets påverkan

Översiktsplanens intention är att lyfta fram kommunens värdefulla kulturmiljöer och att förstärka deras värden. Nya välplanerade förändringar och tillägg kan bidra till att riksintresset förstärks. Ett kulturmiljöprogram har föreslagits som ett fortsatt arbete efter översiktsplanens antagande, för att klargöra kulturmiljövärdena på övergripande kommunal nivå och i relation till klimatförändringar.

Inom område K 12 pekas område för verksamheter ut. Inom området finns en bergtäkt. Området bedöms intressant för exploatering på grund av nya Trafikplats Vambåsa. Påverkan på kulturmiljövärden behöver utredas vidare inför planläggning.

3.1.5 Natura 2000

Se kartbilaga - Karta 3.1.5

Inriktning

- **Natura 2000-områden och deras syfte ska värnas och exploatering i anslutning till dessa ska göras så att områdets värden bevaras.**

Natura 2000 är ett nätverk av EU:s mest skyddsvärda naturområden. Natura 2000 innebär inte något generellt stopp för pågående markanvändning eller utveckling av samhället. Varje Natura 2000-område har därför en unik bevarandeplan som beskriver hur området ska skötas och vad det är som ska skyddas.

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd från Länsstyrelsen. Detta gäller även för åtgärder och verksamheter som ligger utanför ett Natura 2000-område, om de kan påverka naturtyper och arter inom området. Ungefär hälften av Natura 2000-områden är samtidigt naturreservat.

Ett Natura 2000-område kan vara utpekade enligt habitatdirektivet, fågeldirektivet eller båda delar. Natura 2000-områden kan omfatta både land och vatten. I kommunen finns i nuläget ungefär 25 Natura 2000-områden, vissa är enbart utpekade enligt habitatdirektivet, alternativt enligt både habitatdirektivet och fågeldirektivet.

Värdena knutna till kommunens Natura 2000-områden är en stor tillgång för kommunen och Ronneby kommun har för avsikt att värna dessa. Många av områdena är också utpekade som exempelvis riksintresse för naturvård eller överlappas av andra skydd såsom naturreservat.

Planförslagets påverkan

Åtgärder för klimatanpassning kommer behövas inom vissa områden för Natura 2000. Åtgärderna behöver beakta de unika naturmiljövärdena.

3.1.6 Naturvård

Se kartbilaga - Karta 3.1.6

Inriktning

- Kommunen har för avsikt att beakta värdena i de utpekade områdena och skydda dem mot åtgärder som påtagligt kan skada naturmiljön. Planläggning, byggande eller andra exploateringsföretag ska så långt som möjligt ske med hänsyn till naturvärden.

Riksintresse för naturvården motsvarar de mest värdefulla naturområdena i ett nationellt perspektiv. Ett riksintresseområde för naturvården ska representera den svenska naturen och kan visa natur- och kulturlandskapets utveckling eller vara ett ostört område som innehåller en stor mångfald av naturtyper. Riksintresse för naturvården kan också innehålla unika och hotade eller sårbara naturtyper eller arter. Det kan även vara en kombination av olika värden som gör området värdefullt för förståelsen av naturen.

Det finns tolv utpekade områden av riksintresse för naturvården som berör Ronneby kommun. De många områdena som är riksintressanta för naturvården visar att Ronneby kommun har en stor tillgång av olika naturtyper:

NK 8 Eriksberg-Tjärö- Järnavik-Tärnö

Riksintresset avser det omväxlande odlings- och skärgårdslandskap som också innehåller exempel på sprickdalsterräng.

NK 9 Bräkneån

Riksintresset avser det artrika vattendraget som hyser öring, tjockskalig målarmussla och fl odpärlmussla. I dalgången finns välbevarade och hävdade slåttermarker samt naturskogar med stort ekologiskt värde.

NK 10 Bräkne-Hoby skärgård

Riksintresset avser morän och klippskärgård som har stor betydelse för häckande, rastande och övervintrande fåglar. I området finns även kustädellövskog och hagmarker samt Bräkneåns mynning som har ett stort ekologiskt värde.

NK 11 Bredåkradeltat - Bokön

Ett av Sveriges största isälvsdeltan, med belysande exempel på bl.a. rullstensåsar, dalfyllningar och kamebildningar. Bredåkradeltat är ett nyckelområde för uttolkningen av södra Sveriges senglaciala utveckling.

NK 12 Gö

Blekinges största sammanhängande ekskogsområde med förekomst av ett betydande antal rödlistade arter, främst vedinsekter. I området ingår bl.a. betad ekskog och hagmarker, samt den delvis avsnörda havsviken Bredasund, som är ett viktigt uppväxtområde för fisk.

NK 13 Listersjön - Sännen

Ett mångformigt och artrikt skogs-, sjö- och myrområde. Det innehåller bl.a. en betydande andel naturskog (både barrskog och ädellövskog) samt det för länet stora våtmarkskomplexet Storemosse.

NK 14 Johannishusåsarna-Grindstugan

I huvudsak ekdominerade hagmarker som innehåller ett stort antal rödlistade arter av bl.a. vedinsekter, lavar och svampar. Åsarna utgör också värdefulla geologiska dokument av stort pedagogiskt och vetenskapligt intresse.

NK 15 Vambåsa hagmarker - Förkärle - Blötö

Representativt odlingslandskap med bl.a. vidsträckta ekhagmarker och ädellövskogar. Området innehåller ett stort antal jätteekar och därtill knutna rödlistade arter.

NK 16 Listerby skärgård - Tromtö

Representativt odlingslandskap i herrgårdsmiljö som innehåller ett stort antal naturtyper, främst ädellövhagar, buskrika utmarker, havsstrandängar och grunda bräckvattenområden. Merparten av området utgörs av skärgård med ek- och bokbeklädda öar som saknar motsvarighet i landet. Antalet rödlistade arter är mycket stort.

NK 34 Nässjön - Vieryds dalgång

Nässjön är en av länets få naturliga näringsrika sjöar. I anslutning till sjön finns artrika naturbetesmarker och ädellövskogar av stort ekologiskt värde. Området utgör ett belysande exempel på sprickdalsterräng.

NK 35 Skarup

Ett representativt skogsbete samt en blandlövhage av stort biologiskt värde.

NK 36 Tresjön

Ett område som förutom våtmark, den sänkta och ornitologiskt intressanta Tresjön, även innehåller naturskog och artrik ädellövskog.

Planförslagets påverkan

Åtgärder för klimatanpassning kommer behövas inom området för riksintresset. Åtgärderna behöver beakta naturmiljövärden.

Funktionsblandad bebyggelse i Slättanäs och Järnavik befäster befintliga verksamheter och möjliggör för en utveckling av

denna. Utvecklingen av befintliga verksamheter bedöms harmoniera med riksintresse för naturvård.

3.1.7 Skyddade vattendrag

Se kartbilaga - Karta 3.1.7

Inriktning

- Inom riksintresseområdet får åtgärder inte vidtas som kan medföra påtaglig skada på riksintresset.

Riksintresset för skyddade vattendrag syftar till att skydda berörda vattendrag från påverkan av vattenkraftverk, vattenreglering och vattenöverföring för kraftändamål. Det finns ett utpekat område av riksintresse för vattendrag i Ronneby kommun:

Bräkneån

Vattenkraft samt vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål får inte utföras i redovisat vattenområde med tillhörande käll- och biflöden.

Planförslagets påverkan

Det föreslås inga åtgärder inom riksintresseområdet.

3.1.8 Totalförsvaret

Se kartbilaga - Karta 3.1.8

Inriktning

- Kommunen arbetar för att möta de krav som Försvarsmakten ställer.

Enligt miljöbalken ska mark- och vattenområden som har betydelse för totalförsvaret så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dess värde. Försvarsmakten ansvarar för att redovisa riksintressen för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9 § andra stycket miljöbalken. Riksintressen för totalförsvarets militära del finns såväl på land som till havs. Utöver redovisade riksintressen kan det finnas anläggningar av riksintresse vars läge, funktion och påverkansområde inte kan redovisas öppet. Påverkansområdets fysiska utbredning från t.ex. skjutfält eller flygplats varierar beroende på verksamhetens art.

Den militära verksamheten har betydelse för plan- och lovärenden. Inom påverkansområdena kan viss bebyggelse eller verksamhet påverka riksintresset. Dessutom kan bostäder och verksamheter vara oförenliga med den störning som den militära verksamheten medför. Vilka åtgärder inom påverkansområdena som kan innebära risk för påtaglig skada på riksintresset kan inte fullt ut anges på förhand. Risken bedöms i varje enskilt fall utifrån de lokala förutsättningarna. Regler för bygglovsbefrielse gäller ej inom Försvarmaktens påverkansområde. Försvarmakten ska remitteras i samtliga ärende som avser någon typ av bygglovsbefriade åtgärder.

Det finns tre utpekade områden av riksintresse för totalförsvaret som berör Ronneby kommun.

TM0037 Ronneby Flottiljflygplats

Ronneby flottiljflygplats med Ronneby flygstation är både ett riksintresse för totalförsvarets militära del och dels för civil luftfart. Värdet av flygplatsen består i första hand av möjligheterna att fortsatt nyttja en av få kvarvarande militära flygplatser för flygning och för övningar av krigsfunktioner. Behovet av skydd för riksintresset är mycket högt prioriterat.

TM0034 Ryssjöns övningsfält

Området omfattar ca 28 ha. Övningsfältet har anpassats för begränsade markstridövningar med lös ammunition och viss sprängverksamhet.

Sjöövningsområde Hanö Skjutområden. Möjligheten att bedriva hindersfria övningar med förekommande fartygstyper i kombination med flyg- och helikopterförband måste säkerställas över tiden.

Påverkansområden

I de flesta fall medför den verksamhet som bedrivs inom ett riksintresse eller område av betydelse (skjut-, spräng-, hamn-, flygverksamhet, radar, sensorer, kommunikationsanläggningar etc.) en omgivningspåverkan. När det är möjligt redovisas omgivningspåverkan i form av olika typer av påverkansområden.

Detta för att tydliggöra planeringsförutsättningarna för kommuner, länsstyrelser, andra myndigheter och övriga aktörer. Påverkansområdena tydliggör utbredning och typ av omgivningspåverkan för verksamheten som bedrivs inom riksintresset eller området av betydelse. Därtill anger de inom vilka områden olika typer av åtgärder riskerar att innebära påtaglig skada på riksintresset eller området av betydelse för totalförsvarets militära del.

Påverkansområde för buller och annan risk

Påverkansområden för buller och annan risk gäller för Ronneby flygflottiljplats och Ryssjöns övningsområde.

Påverkansområden gällande buller och annan risk är omfattande och berör stora delar av Ronneby kommun. Påverkansområden avseende buller har av Försvarsmakten definierats som beräknade utomhusnivå Lamax 80 dBA. Störningskänslig bebyggelse så som bostäder, skolor och vårdlokaler är inte lämplig att planera för inom dessa områden.

Stoppområde för höga objekt

Ett stoppområde för höga objekt är ett påverkansområde kring en flygplats som utgör riksintresse för totalförsvarets militära del. Inom stoppområde för höga objekt riskerar vindkraftverk och andra höga objekt att medföra påtaglig skada på riksintresset, då sådana påverkar möjligheterna till säkra start- och landningar för den flygande verksamheten.

Så gott som hela Ronneby kommun omfattas av stoppområdet för höga objekt. För höga objekt gäller att samtliga objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållande bebyggelse kan utgöra flygsäkerhetsrisk och begränsa verksamheten vid flottiljen.

Med sammanhållen bebyggelse i detta avseende menas ytor utpekade som tätort i Lantmäteriets översiktskarta i skala 1:250 000.

Hela kommunen omfattas av MSA-område (Minimum Sector Altitude). Även inom MSA-området kan höga objekt medföra påtaglig skada. Höga objekt kan eventuellt uppföras inom MSA-området om totalhöjden över marken inte uppnår de höjdbegränsningarna som gäller (samt om ingen annan konflikt med riksintresse eller påverkansområde föreligger).

Försvarsmakten ska remitteras alla plan- och lovärenden inom områden som omfattas av riksintresse för totalförsvaret. Detsamma gäller alla höga objekt, dvs högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse resp. 45 inom sammanhållen bebyggelse. Även flygplatsen ska tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer eller om flygplatsen av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering.

Riksintresse för totalförsvarets militära del väderradar i Karlskrona

Det finns idag skyddsvärd meteorologisk infrastruktur på flera platser och inom viktiga funktioner som ägs av SMHI men kravställs av Försvarsmakten. Väderradar är den tydligaste av dessa riksintressen och beskrivs utförligare nedan.

I Sverige finns 13 väderradarsystem. Riksintresset väderradar riskerar framför allt att skadas av vindkraftsetableringar för nära väderradaranläggningarna. Därför finns en internationell överenskommelse att inga vindkraftverk ska uppföras inom 5 km radie (stoppområde väderradar i kartan) och i Sverige används en borte max-gräns på ca 50 km (påverkansområde) där särskilda analyser måste genomföras.

Område av betydelse för totalförsvarets militära del lågflygningsområde (område med särskilt behov av hindersfrihet)

Öppna områden av betydelse 3 kap 9 § första stycket MB för Norra Blekinge – Södra Småland berör mindre delar vid västra och norra kommungränsen.

Lågflygningsområdena kan skadas av uppförandet av höga objekt.

Påverkansområde övrigt

För vissa anläggningar och områden har Försvarsmakten valt att redovisa ett påverkansområde övrigt för att säkerställa att mark- och vattenåtgärder i området inte medför skada på riksintresset eller området av betydelse. Sådana påverkansområden utgör delvis öppet redovisade riksintressen eller område av betydelse. Påverkansområdet i sig omfattas inte av sekretess.

Vilka åtgärder som riskerar att skada riksintresset eller området av betydelse kan inte anges på förhand. Inom påverkansområde övrigt begär Försvarsmakten till exempel in remisser i samtliga plan- och lovärenden enligt Plan- och bygglagen (PBL). Bygglov för solcellspaneler inom riksintresseområdena samt inom påverkansområde för buller eller annan risk och påverkansområde övrigt ska remitteras Försvarsmakten.

Transmissionsnätet är riksintresse

Mark- och vattenområden som används för samtliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el, samt distributionsnätet för el mellan fastlandet och Gotland, är av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, enligt 3 kap. Miljöbalken.

Områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

Transmissionsnätet går genom Ronnebys nordvästligaste delar. Riksintresset för luftledningar avser stamnätets ledningsgator som är 50 meter plus ytterligare cirka 50 meter, som krävs för att förnya eller förstärka den befintliga ledningen. För två eller flera parallella luftledningar kan området för riksintresse vara större än 100 meter.

Alla ärenden där 3 och 4 kap. Miljöbalken ska tillämpas exempelvis detaljplaner, tillstånd enligt Miljöbalken och beslut om skyddade områden – som rör åtgärder inom påverkansområdena, ska remitteras till Svenska kraftnät för en bedömning utifrån de lokala förutsättningarna.

Planförslagets påverkan

Ronneby kommun och Region Blekinge verkar för ett tågstopp söder om Ronneby Airport, Knutpunkt Blekinge. Knutpunkt Blekinge är beläget inom riksintresse för totalförsvaret och behöver utformas för att inte påtagligt skada riksintresset för totalförsvaret.

Verksamhetsområden inom Påverkansområde för buller eller annan risk kan påverka vilken verksamhetstyp som är möjlig.

3.1.9 Vattenförsörjning

Inriktning

- **Inom riksintresseområdet får åtgärder inte vidtas som kan medföra påtaglig skada på riksintresset.**

Enligt miljöbalken ska mark- och vattenområden som har betydelse för dricksvattentillgången skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada dess värden eller försvåra möjligheten att använda dem för avsett ändamål.

Det finns ett område av riksintresse för dricksvattenförsörjning som berör Ronneby kommun. Riksintresset sträcker sig från Ronneby kommun till Karlskrona kommun. Länets framtida vattenförsörjning är en viktig fråga och syftet med riksintresseområdet är att säkra god vattentillgång och vattenkvalitet för Karlskrona kommun. Riksintresset skall skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dess värden eller försvåra möjligheten att använda dem för avsett ändamål.

Karlskronas vattenverk och infiltrationsanläggning Johannishusåsen

Infiltrationsanläggning Johannishusåsen och ledningen till Karlskrona vattenverk är riksintresse för vattenförsörjningen och ligger delvis i Ronneby kommun. Riksintresset omfattar infiltrationsområden med brunnsområde och infiltrationsbassänger i Johannishusåsen samt intagsområde och intagsledning i Lyckeby, vattenverk med reservoarer och pumpanläggningar och en överföringsledning från Johannishusåsen till vattenverket, 20 km och 15 meter på varje sida.

Planförslagets påverkan

Planförslaget innebär ingen påverkan på riksintresset.

3.1.10 Yrkesfiske

Se kartbilaga - Karta 3.1.10

Inriktning

- Arbeta för möjligheten att bedriva yrkesfiske överlappande med övriga riksintressen.

Riksintresse för yrkesfiske avser områden i havet, insjöar, älvar och hamnar. Områdena i havet omfattar såväl svenskt inre vatten, territorialhavet som den ekonomiska zonen. Det omfattar i första hand de viktigaste fångstområdena, men även viktiga vandringsstråk samt lek- och uppväxtområden för kommersiellt viktiga arter av fisk eller skaldjur. Mark- och vattenområden som har betydelse för yrkesfisket ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra näringarnas bedrivande.

Det finns ett utpekad område för yrkesfiske som berör Ronneby kommun. Området, Rosenklintsgrunden, är beläget långt utomskärs och är ett viktigt område för trålfiske efter torsk, strömming och skarpsill. Området överlappar delvis med

riksintresse för farled samt med riksintresseområde för sjöövningsområde för försvaret. Ronneby kommun lägger störst vikt vid försvarets intressen, men bedömer och ser positivt på att de olika riksintressena kan samverka.

Planförslagets påverkan

Planförslaget innebär ingen påverkan på riksintresset.

3.2 Naturmiljövärden

Se kartbilaga - Karta 3.2

Avsnittets koppling till Agenda 2030

Inriktning

- Planläggning, byggande eller andra exploatering ska så långt som möjligt ske med hänsyn till naturvärden.
- Exploatering bör lokaliseras intill eller i närheten av redan exploaterade områden.
- Arbeta för allmänhetens tillträde inom strandskyddet genom åtgärder för friluftsliv och naturvård.
- Vid all nybyggnation ska långsiktigt hållbara dag- och spillvattenlösningar säkerställas.

Inom kommunen finns höga naturvärden och de utgör en viktig del av kommunens identitet. Variationen av höga naturvärden skapar förutsättningar för ett robust samhälle med höga upplevelsevärden och hög livskvalitet.

Stora opåverkade områden

Enligt Miljöbalken (MB) 3 kap 2 § ska stora mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt påverka områdenas karaktär. Syftet är att värna en biologisk mångfald och slå vakt om stora sammanhängande områden för rekreation och friluftsliv och att ha en resursreserv för kommande generationer.

I Blekinge är det få områden som inte är präglade av människans närvaro på något sätt. Även landsbygden är förhållandevis tätbebyggd. I Blekinge finns fem stora opåverkade områden utpekade, två stycken områden som framför allt är belägna inom Karlshamns kommun överlappar kommungränsen mot Ronneby kommun i Järnaviks skärgård och nordväst om Hjalmsa.

Störningar i form av till exempel buller från flyget förekommer i stora delar av kommunen. Då bullerstörningar i kommunen är omfattande, har vistelsen i tystare områden ett ännu större rekreativt värde. I princip alla delar av det mer opåverkade skärgårds-, skogs- och jordbrukslandskapet kan därmed betraktas som en värdefull resurs.

Områden som avses i lagtexten redovisas inte som riksintressen, utan berörs av de grundläggande hushållningsbestämmelserna. Varje gång ett område planeras eller tas i anspråk för ny bebyggelse ska denna hushållningsaspekt prövas.

Ekologiskt känsliga områden

Ekologiskt känsliga områden är områden som har ekologiska funktioner som är särskilt känsliga för störningar och ingrepp. De känsliga områdena innehåller som regel många ovanliga växter och djur, ofta för att deras livsmiljöer tidigare har skadats eller gått förlorade.

Nästan hela skärgården är utpekad som ekologiskt känsligt område, även landområden och sjöar är utpekade. Bedömningen är från 1990-talet och flera av dem är sannolikt inte aktuella längre, och andra bör kanske i stället pekas ut som ekologiskt känsliga områden.

Strandskydd

Generellt strandskydd

Generellt är stränder vid kust, sjöar och vattendrag skyddade 100 meter från strandkanten på land och 100 meter i vattnet. Strandskyddet gäller även under vattnet. Strandskyddet är ett skydd mot exploatering inom strandzonen för att säkerställa allmänhetens tillgänglighet till stranden och för att värna strandzonernas höga ekologiska värden. Dispens från strandskyddsreglerna för en åtgärd, verksamhet, byggnad eller anläggning kan ges om särskilda skäl föreligger. Särskilda regler finns för bostadshus belägna inom strandskyddat område. Utöver detta kan Länsstyrelsen i särskilda fall upphäva strandskyddet. Areella näringar är undantagna.

Nya strandskyddsregler, som trädde i kraft den 1 juli 2025, innebär att strandskyddet tas bort vid insjöar mindre än en hektar, vattendrag smalare än två meter och alla konstgjorda vattendrag anlagda efter 1975. Länsstyrelsen kan dock införa strandskydd i områden med särskild betydelse även vid dessa vatten.

Utvidgat strandskydd

Sedan 2021 gäller utvidgat strandskydd för Ronneby kommuns kust och skärgård. Beslutet är överklagat av Ronneby kommun, men gäller tills överklagandet avgjorts.

Utvidgat strandskydd innebär en ökning av strandskyddet till högst 300 meter från strandlinjen. På fastlandet innebär det att vissa områden fortfarande enbart omfattas av generell strandskydd, medan andra områden omfattas av strandskydd mellan 100 till 300 meter.

Det utvidgade strandskyddet i havet sammanfaller med förekomst av grunda bottenar (< tre meters djup) och inom naturreservat.

Pågående markanvändning kan fortgå utan hinder av det utvidgade strandskyddet. Areella näringar är undantagna.

LIS-områden för landsbygdsutveckling

Ronneby kommun har ett tematiskt tillägg till översiktsplanen, Ronneby LIS – Landsbygdsutveckling i strandnära lägen, som antogs 2013. I den har kommunen pekat ut 28 avgränsade områden för LIS. Dessa områden befinner sig i strandzoner vid sjöar eller åar.

När ett område är utpekade som LIS-område ger detta ytterligare ett skäl till att få dispens från strandskyddet om byggnationen bidrar till en utveckling av landsbygden. Målet är att attraktiva boendemiljöer och verksamheter i strandnära lägen ska leda till positiva effekter, bland annat i form av ökat serviceunderlag för landsbygdsorterna. Ett av urvalskriterierna vid upprättandet av LIS-planen var avståndet till tätort.

Utpekade områden skiljer på intressanta områden för bostadsbebyggelse respektive friluftsverksamhet. Sedan LIS-planen antogs har antalet dispenser inom LIS-områdena varit lågt.

Vid bebyggelse i utpekade LIS-områden är det viktigt att beakta långsiktigt hållbara lösningar för dag- och spillvattenhantering så

att inte bebyggelsen påverkar vattenkvaliteten negativt.

Ramsarområden

I Ronneby finns två områden, Listerby skärgård och skärgården söder om Bräkne-Hoby, som är upptaget enligt Ramsarkonventionen.

Som medlem av Ramsarkonventionen har Sverige åtagit sig att utpeka och bevara internationellt värdefulla områden med våtmarker och vattenmiljöer. Åtagandet att bevara Ramsarområdena innebär att områdets ekologiska karaktär inte får försämrats. Alla svenska Ramsarområden är i miljöbalken utpekade som riksintressen för naturvården och ska så långt möjligt skyddas mot skada på natur- och kulturmiljön. Inom alla Ramsarområden råder förbud mot markavvattning.

Biotopskyddsområden

Mindre områden som utgör livsmiljöer för hotade djur och växtarter kan skyddas genom biotopskydd. Det finns två olika former av biotopskyddsområde. Den ena innebär ett generellt skydd för vissa biotoptyper, och den andra att skydd för en särskild biotop beslutas i varje enskilt fall. Generellt skyddade biotoper i odlingslandskapet är till exempel alléer, åkerholmar, stenmurar och odlingsrösen.

I Ronneby finns ett stort antal biotoper som skyddas av det generella biotopskyddet och det flera utpekade mark- och vattenområden som är särskilt skyddsvärda eller som utgör livsmiljö för hotade djur- och växtarter. Inom det generellt skyddade biotoperna får länsstyrelsen ge dispens från biotopskyddet om det finns särskilda skäl.

Landskapsbildskydd

Landskapsbildskydd finns till för att skydda värdet av framförallt den visuella upplevelsen av ett landskap. Skyddet reglerar till exempel bebyggelse och vägar. Det krävs tillstånd från Länsstyrelsen för att utföra åtgärder som kan ha negativ effekt på landskapsbilden i dessa områden.

I Ronneby kommun finns ett mindre antal områden i kustområdet som har ett landskapsbildskydd.

Djur- och växtskyddsområden

Djur- och växtskyddsområden är områdesskydd som främst kan användas för att förhindra att känsliga djur- och växtarter störs eller skadas. I Ronneby finns ett antal djurskyddsområden enligt miljöbalken 7 kap 12 §. Det är fågelskyddsområden som berör ett antal öar i skärgården.

Naturreservat

Naturreservatens syfte är att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Naturreservatens värden ska bestå och kunna upplevas av kommande generationer. Flera av kommunens naturreservat sammanfaller med Natura 2000-områden.

Nyckelbiotoper

Mindre område med en speciell naturtyp som har betydelse för skogens fauna och flora och har förutsättningar att hysa hotade och rödlistade arter.

I Ronneby har Skogsstyrelsen pekat ut ett stort antal områden som nyckelbiotop. De förekommer både inom och i anslutning till tätorterna och i områden som inte är nära exploatering.

Naturvårdsavtal

Områden med höga naturvärden skyddade genom frivilliga avtal mellan markägaren och staten (skogsstyrelsen). I avtalet framgår hur naturvärden ska bevaras och utvecklas genom t.ex. naturvårdande skötsel.

I Ronneby finns flera naturvårdsavtal slutna, en del är slutna på kommunalägd mark mellan kommunen och Skogsstyrelsen och avtalens längd varierar.

Naturminnen

Ett naturminne är ett särpräglad naturföremål so behöver skyddas eller vårdas särskilt. Naturminnen kan i många fall ha mycket stor betydelse för bevarandet av den biologiska mångfalden. I Ronneby finns ett antal naturminnen utpekade.

Våtmarker

Våtmarker är viktiga områden för den biologiska mångfalden samtidigt som de även hindrar övergödande ämnen att nå vattendrag och havet. Naturvårdsverket har tillsammans med Länsstyrelsen har inventerat befintliga våtmarker i Ronneby kommun.

Våtmarkerna finns i spridda över hela kommunen och har klassificerats utifrån låga naturvärden, vissa naturvärden, högt naturvärde samt mycket höga naturvärden.

Sumpskog

En sumpskog är en ofta mindre produktiv skog på blöt eller fuktig mark och klassas som en hänsynskrävande biotop. På grund av dålig lönsamhet inom skogsbruket har sumpskogar ofta undantagits vilket medfört att det i sumpskogar kan finnas arter som inte tål ett öppet och exponerat landskap.

Sumpskogar finns spridda över hela kommunen och enligt Skogsstyrelsen ska försiktighet råda inom eller intill biotopen.

3.3 Klimat

Se kartbilaga - Karta 3.3

